

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

*Військово-медичне Управління СБ України
(нач. – д. мед. н., проф. І.А. Лурін)
м. Київ*

Ключові слова: медична служба СБ України, удосконалення організації медичного забезпечення
Key words: Medical care department of Security service of Ukraine, improvement of medical provision organization

Резюме. *Результаты проведенного исследования разрешают констатировать, что неотъемлемым элементом эффективного функционирования единого медицинского пространства Украины является системное усовершенствование нормативной базы по вопросам организации системы медико-санитарного обеспечения СБ Украины, которая осуществляется согласно определенным направлениям.*

Summary. *Results of the conducted research allow to state that the inherent element of the effective operation of the common medical space of Ukraine is a systemic improvement of the normative base concerning organization of medico-sanitary provision of system of the Security service of Ukraine, which is carried out in accordance with established directions.*

Відомо, що відповідно до Конституції України військовослужбовці (ВС), як й інші громадяни України, мають право на охорону здоров'я, медичну допомогу та ін., що реалізується шляхом проведення соціально спрямованої політики держави [1].

У системі Служби безпеки України (СБ України) медико-санітарне забезпечення особового складу здійснюється Військово-медичним управлінням (ВМУ). До його складу входять госпіталі, поліклініки, відокремлені та інші підрозділи (відповідно до організаційно штатної структури). Функції, повноваження та питання щодо організації роботи лікувально-профілактичних підрозділів ВМУ визначені у відповідних правових документах [4,5,6].

Проведеними дослідженнями встановлено, що наявний стан нормативно-правової бази з питань медико-санітарного забезпечення ВС СБ України відповідає діючому законодавству та постійно удосконалюється з урахуванням системних організаційних засад [2, 8].

Однак у науковій літературі відсутні інформаційні джерела щодо шляхів удосконалення нормативної бази СБ України з питань організації системи медичного забезпечення особового складу з урахуванням змін, які відбуваються у законодавчому полі України, та її функціонування в єдиному медичному просторі України.

Мета роботи – визначити напрямки удосконалення нормативної бази СБ України з питань організації медичного забезпечення особового складу.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Дослідження проводилося із використанням соціально-гігієнічних методів: монографічного, аналітико-синтетичного, експертних оцінок, документального обліку [7].

Матеріалами були нормативні документи, які затверджені в системі СБ України з питань, що регламентують організацію медичного забезпечення особового складу.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Проведений системний аналіз загального стану організації функціонування закладів охорони здоров'я СБ України дозволяє констатувати, що правовою основою їх діяльності є Конституція України і закони України, постанови Верховної ради України, укази Президента України і постанови Кабінету Міністрів України (КМ України); накази, інструкції і методичні рекомендації Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ України) щодо лікувально-профілактичних, санітарно-гігієнічних, протиепідемічних напрямків роботи та інші нормативні документи СБ України.

Важливо констатувати, що основними завданнями закладів охорони здоров'я СБ України є організація та надання медико-санітарної допомоги особовому складу СБ України та іншим особам, включаючи широкий спектр профілактичних і лікувальних заходів, а також виконання інших функцій на основі професійної діяльності медичних працівників.

Необхідно визначити, що в системі СБ України завдання закладів охорони здоров'я визначаються: умовами оперативно-службової діяльності органів, підрозділів, закладів СБ України; станом здоров'я, фізичним розвитком, рівнем та характером захворюваності особового складу СБ України; санітарно-епідеміологічним станом місць дислокації органів, підрозділів, закладів СБ України.

З урахуванням наявної нормативної бази [2,3,8] нами визначені основні завдання медичного забезпечення, які реалізуються закладами охорони здоров'я СБ України, а саме:

- медичне забезпечення оперативно-службової підготовки органів, підрозділів, закладів СБ України;

- забезпечення високої бойової і мобілізаційної готовності сил і засобів медичної служби;

- відбір кандидатів на військовою службу до СБ України за станом здоров'я;

- збереження та зміцнення здоров'я особового складу СБ України та інших осіб, надання їм необхідної медико-санітарної допомоги для найшвидшого відновлення працездатності після захворювань і травм;

- забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя органів, підрозділів, закладів СБ України;

- організація навчання та підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних працівників закладів охорони здоров'я СБ України;

- забезпечення закладів охорони здоров'я СБ України медичним майном;

- військово-медична підготовка, пропаганда гігієнічних знань та здорового способу життя.

Проведеним дослідженням були визначені основні шляхи реалізації головних напрямів діяльності закладів охорони здоров'я СБ України через удосконалення нормативної бази СБ України для її оптимізації та підвищення якості функціонування, а саме:

- профілактика захворювань та надання кваліфікованої медико-санітарної допомоги хворим (реалізується через накази СБ України: від 14.03.2007 р. № 675 „Про організацію надання спеціалізованої медичної допомоги особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, від 18.05.2012 р. № 196 „Про затвердження Інструкції про порядок проведення диспансеризації в Службі безпеки України”, від 26.12.2011 р. № 477 „Про затвердження Інструкції про організацію санаторно-курортного забезпечення у Службі безпеки України”, від 08.10.2007 р. № 717 „Про затвердження Інструк-

ції про організацію надання стоматологічної допомоги в закладах охорони здоров'я Служби безпеки України”, від 06.09.2007 р. № 651 „Про внесення змін до інструкції про порядок безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування в закладах охорони здоров'я Служби безпеки України”, від 24.09.2007 р. № 691 „Про затвердження інструкції про порядок відбору і направлення хворих до лікарні відновного лікування Військово-медичного управління Служби безпеки України”, наказ ВМУ від 11.11.2009 р. № 153 „Про вдосконалення системи контролю і оцінки якості надання медичної допомоги в лікувально-профілактичних закладах СБУ” та ін.;

- проведення медичного огляду кандидатів на службу до СБ України, співробітників-військовослужбовців та осіб, які бажають вступити до вищих військових навчальних закладів СБ України, для визначення їх придатності до військової служби, а також осіб, які направляються для проходження військової служби (роботи) за кордон, та членів їх сімей (реалізується через накази СБ України від 30.09.2009 р. № 642 „Про затвердження Положення про проходження медичного огляду в Службі безпеки України” зі змінами та доповненнями від 19.10.2010 р. № 539, сумісного наказу МОЗ та СБ України від 13.05.2002 р. № 174/136 „Про затвердження переліку психічних захворювань (розладів), які можуть завдати шкоди охороні державної таємниці, і за наявності яких допуск до державної таємниці громадянинові не надається” та ін.;

- здійснення контролю за виконанням санітарно-гігієнічних вимог в органах, підрозділах, закладах СБ України;

- організація і надання своєчасної кваліфікованої медико-санітарної допомоги пораненим та хворим, їх евакуація з місць катастроф, надзвичайних ситуацій, виконання бойових завдань тощо.

- У закладах охорони здоров'я СБ України здійснюються також лікувально-профілактичні заходи, які визначені Статутом внутрішньої служби Збройних Сил України, а також проводиться:

- постійне вивчення в органах, підрозділах, закладах СБ України умов оперативно-службової діяльності військовослужбовців з метою виявлення факторів, що негативно впливають на їх здоров'я та є причиною виникнення захворювань і травм, а також розробка на цій основі комплексних профілактичних заходів;

- системна пропаганда здорового способу життя та гігієнічних знань;
- щорічна диспансеризація та проведення динамічного нагляду прикріплених контингентів;
- медичне забезпечення оперативно-службової діяльності особового складу;
- здійснення санітарно-епідеміологічного нагляду;
- своєчасне виявлення осіб, що захворіли, надання їм необхідної медико-санітарної допомоги на амбулаторному та стаціонарному етапах;
- реабілітаційне лікування в умовах лікарні відновного лікування та у відділенні реабілітації санаторно-курортного закладу СБ України;
- санаторно-курортне лікування та відпочинок;
- військово-лікарська експертиза.

Під час дослідження, для уніфікації статистичного обліку та звітності, за нашою участю були підготовлені (згідно з вимогами МОЗ України) форми облікової статистичної документації та відповідні звітні форми медичної документації для закладів охорони здоров'я СБ України, які затверджені наказами ВМУ: № 105-

2011 р., № 106-2011 р., № 114-2011 р. та впроваджені у роботу закладів охорони здоров'я СБ всіх адміністративних територій України, що, в цілому, дозволить більш ефективно функціонувати закладам охорони здоров'я Служби безпеки в системі єдиного медичного простору України.

ВИСНОВКИ

1. Проведеним дослідженням визначені основні напрями та шляхи удосконалення нормативної бази з питань організації медичного забезпечення особового складу Служби безпеки України.

2. Дослідженням встановлено, що питанням удосконалення нормативної бази в системі медичного забезпечення особового складу СБ України приділяється необхідна увага.

3. Результати проведеного дослідження дозволяють констатувати, що невід'ємним елементом ефективного функціонування єдиного медичного простору України є системне удосконалення нормативної бази з питань організації системи медико-санітарного забезпечення СБ України, яка здійснюється відповідно до визначених напрямків.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України [Електронний ресурс]: 254к/96-ВР – Електрон. дан. (1 файл). – 2008. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua. – назва з екрана.
2. Організація і розвиток системи медичного забезпечення органів державної безпеки України / І.А. Лурін, В.О. Волошин, Г.І. Тітов [та ін.]. – Д.: Пороги, 2011. – 254 с.
3. Про затвердження інструкції про порядок медичного забезпечення в Службі безпеки України [Електронний ресурс]: наказ СБ України від 08 жовтня 2007 р. № 718. – Електрон. дан. (1 файл). – 2007. – Режим доступу: www.sbu.gov.ua. – назва з екрана.
4. Про затвердження Переліку закладів охорони здоров'я Служби безпеки України [Електронний ресурс]: наказ СБ України від 08 вересня 2006 р. № 619. – Електрон. дан. (1 файл). – 2006. – Режим доступу: www.sbu.gov.ua. – назва з екрана.
5. Про затвердження типового положення про

відокремлений підрозділ Військово-медичного управління Служби безпеки України [Електронний ресурс]: наказ СБ України від 31 грудня 2003 р. № 579. – Електрон. дан. (1 файл). – 2003. – Режим доступу: www.sbu.gov.ua. – назва з екрана.

6. Про Службу безпеки України [Електронний ресурс]: Закон України 1992 р. – Електрон. дан. (1 файл). – 2009. – Режим доступу: www.sbu.gov.ua. – назва з екрана.

7. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я / під. ред. Ю.В. Вороненка, В.Ф. Москаленка. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. – 680 с.

8. Тітов Г.І. Аналіз сучасного стану законодавчої та нормативної бази з питань медичного забезпечення військовослужбовців Служби безпеки України / Г.І. Тітов, Є.В. Сергієні, В.О. Волошин // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2009. – №1 – С. 71-74.

